

23.4.2018

Dnro:
23/620/2018

Tunnistusvälineen tarjoajat

Ensitunnistamisen ketjuttamisen oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen vahvistaminen

Tiivistelmä

Tällä päätöksellä asetetaan ensitunnistamisen ketjuttamisesta perittävän korvauksen enimmäistaso. Tällä tarkoitetaan hintaa, jonka vahvan sähköisen tunnistusvälineen tarjoaja voi enintään periä siitä, kun tämä lähettää tiedon tekemästään ensitunnistamisesta toiselle vahvan sähköisen tunnistusvälineen tarjoajalle, jotta tämä voisi myöntää uuden vahvan sähköisen tunnistusvälineen. Hinta perustuu Viestintäviraston selvittämien markkinahintojen mediaaniin.

Päätös

Viestintävirasto asettaa tällä päätöksellä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (617/2009, sellaisena kuin se on muutettuna lailla 816/2018) 17 §:n 7 momentin nojalla pykälän 6 momentissa tarkoitetun oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen enimmäistason. Enimmäistaso on ilman arvonlisäveroa:

2,51 euroa ajanjaksolle 1.6.2018–14.12.2018

1,88 euroa ajanjaksolle 15.12.2018–14.12.2019

1,41 euroa ajanjaksolle 15.12.2019–14.12.2020

1,06 euroa ajanjaksolle 15.12.2020–14.12.2021

0,79 euroa ajanjaksolle 15.12.2021–14.12.2022.

Asian tausta ja käsittely Viestintävirastossa

Vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (tunnistuslaki, 617/2009) 17 §:ään liisättiin 15.12.2017 voimaan tulleella lailla 816/2017 säännökset ensitunnistamisen ketjuttamisen enimmäishintasääntelystä. Tunnistusvälineen tarjoaja saa uusien säännösten mukaan periä oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen toiselta tunnis-

tusvälineen tarjoajalta, kun se lähettää tälle tiedon tekemästään ensitunnistamisesta uuden sähköisen tunnistusvälineen myöntämistä varten.

Viestintäviraston tehtävänä on tunnistuslain 17 §:n 7 momentin mukaan antaa päätös 6 momentissa tarkoitetun oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen enimmäistasosta. Oikeudenmukainen ja kohtuullinen korvaus perustuu Suomessa toimivien tunnistusvälineen tarjoajien perimien ensitunnistamistietojen hintojen mediaaniin.

Korvauksen enimmäistason laskemiseksi Viestintävirasto keräsi 17.1.2018 tehdyllä tietopyynnöllä Suomessa toimivilta tunnistusvälineen tarjoajilta tiedot ensitunnistamisen ketjuttamisesta perityistä hinnoista. Tunnistusvälineen tarjoajia tai tunnistusvälineiden tarjoajien yhteenliittymiä ovat Aktia Pankki Oyj, Danske Bank A/S Suomen sivuliike, DNA Oyj, Elisa Oyj, Nordea Bank Ab (publ.) Suomen sivuliike, Oma Säästöpankki Oyj, OP-Palvelut Oy, Pop Pankki -ryhmä, S-Pankki Oy, Svenska Handelsbanken Ab Suomen sivukonttoritoiminta, Säästöpankkiryhmä, Telia Finland Oyj, Väestörekisterikeskus ja Ålandsbanken Abp.

Tietopyyntöön saatiin vastaukset kaikilta tunnistusvälineen tarjoajilta. Tietopyynnöllä selvitettiin sekä tunnistuspalveluntarjoajien ensitunnistamisen ketjuttamisesta perimät että niiden siitä maksamat hinnat. Vastauksissa ilmeni useita ristiriitoja tehtyjen sopimusten ja sovittujen hintojen suhteen, minkä johdosta Viestintävirasto lähetti useimmille vastaajille täydennyspyynnön. Joihinkin täydennyspyynnöissä esitettyihin kysymyksiin ei saatu vastauksia määräajassa. Puutteita arvioidaan tarkemmin jäljempänä.

Viestintävirasto kuuli tunnistusvälineen tarjoajia ja sidosryhmiä tämän päätöksen luonnoksesta 21.3.–4.4.2018. Lausunnon antoivat yllä mainituista Danske Bank, Elisa, Osuuspankki, Nordea Bank ja Väestörekisterikeskus. Lisäksi lausunnot saatiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolta, Posti Oy:ltä sekä Tietoturvaklusteri FISC ry:ltä.

Danske Bank pitää ensitunnistamisen ketjutuksen hintasääntelyä kohtuuttomana. Nordea Bankin lausunnossa kritisoidaan laikiin perustuvaa laskukaavaa, koska se ei ota huomioon tunnistusvälineiden välisiä volyymieroja huomioon ja hidastaa eKYC-palveluiden kehitystä Suomessa. Toisaalta sekä Kilpailu- ja kuluttajavirasto että Väestörekisterikeskus katsovat lausunnoissaan, että sähköisen ensitunnistamisen enimmäishinnaksi olisi ollut perusteltua asettaa sama 10 sentin enimmäishinta kuin tunnistuksen välittämisen osalta. Väestörekisterikeskus pitää silti myönteisenä sitä, että korvauksen enimmäistaso ei kuitenkaan päätöksessä asetu vaihteluvälin ylärajan mukaiseen viiteen euroon. Myös Posti pitää ehdotettua maksimihinta ensitunnistamisen ketjuttamiselle hyvin korkeana. Luottamusverkon sisällä maksettava ensitunnistuskustannus tulee tavalla tai toisella loppuasiakkaiden ja asiointipalvelun tarjoajien maksettavaksi, mikä hidastaa digitaalisten palveluiden kehittymistä.

Myös FISC ry esittää, että ensitunnistamisen hintojen tulisi olla mahdollisimman matalat. Tulevaisuuden vahvat tunnistusmenetelmät tulevat ennusteiden mukaan perustumaan biometriikkaan ja mobiilitekniikkaan. Jos sähköisen ensitunnistamisen kustannukset ovat huomattavat, hidastaa se uusien tunnistusvälineiden käyttöönottoa ja vahvan tunnistuksen käyttöä asiointipalveluissa sekä lisää heikon sähköisen tunnistuksen käyttöä.

Danske Bank esittää lausunnossaan, että puolueeton taho tarkistaisi salassa pidettävän liitteen hinnat sekä niiden perusteella tehtyjen laskelmien oikeellisuuden ennen, kuin päätös astuu voimaan, koska asianosaisen mahdotonta tarkistaa niitä. Nordea Bank puolestaan esittää, että toimijat voisivat nähdä päätöksen taustalla olevat hinnat edes ilman osapuolten nimiä, jotta päätösluonnoksen oleellisen osan kommentointi on mahdollista. Elisa puolestaan pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että Viestintävirasto on pyytänyt hintatiedot kaikilta osapuolilta. Viestintävirasto toteaa, että yksittäisiä hintoja ei voida julkistaa edes nimettöminä, koska niiden suhteellisen pieni määrä (19 kappaletta) ei riitä takaamaan liikesalaisuuksien luottamuksellisuutta. Viestintävirasto on kuitenkin jäljempänä kuvatulla tavalla voinut verrata eri osapuolten ilmoittamia hintoja keskenään. Kommentointimahdollisuus on varmistettu kuvaamalla päätöksen perusteluissa se, miten hinnat on laskettu, sekä miten tietoihin jääneitä epäselvyyksiä on käsitelty.

Elisa korostaa lausunnossaan päätösluonnoksen nopeaa toimeenpanoa ja totesi, että syytä esitettyä hitaammalle etenemiselle ei ole. Päätöksen voimaantuloon liittyviltä osin Danske Bankin, Osuuspankin ja Nordea Bankin lausuntoja käsitellään muutoin jäljempänä asianomaisissa kohdissa.

Päätöksen perustelut

Asiaa koskevat säännökset

Vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (tunnistuslaki, 617/2009) 17 §:n 4 momentin mukaan olemassa olevan vahvan sähköisen tunnistusvälineen avulla on voitava hakea vastaavan tasoista sähköistä tunnistusvälinettä. Aiempaan tunnistukseen luottava vahvan sähköisen tunnistuspalvelun tarjoaja vastaa mahdollisesta tunnistuksen virheellisyydestä suhteessa vahingon kärsineeseen.

Tunnistuslain 17 §:n 5-7 momenttiin lisättiin lailla 816/2018 säännökset ensitunnistamisen ketjuttamisen enimmäishinnan vahvistamisesta:

Kun tunnistusvälineen tarjoaja lähettää tiedon tekemästään ensitunnistamisesta toiselle tunnistusvälineen tarjoajalle, jotta tämä voisi myöntää sähköisen tunnistusvälineen, se saa periä oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen.

Oikeudenmukainen ja kohtuullinen korvaus perustuu Suomessa toimivien tunnistusvälineen tarjoajien perimien ensitunnistamistietojen hintojen mediaaniin.

Viestintävirasto antaa päätöksen 6 momentissa tarkoitetun oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen enimmäistasosta sentin tarkkuudella siten, että se laskee vuosittain 25 prosenttia mutta on kuitenkin vähintään 35 senttiä ja enintään 5 euroa.

Laki 816/2018 on voimassa 15.12.2017–14.12.2022.

Tunnistuslain 42 a §:n 1 momentin mukaan Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tunnistuslain noudattamista, jollei tunnustulaisissa muuta säädetä.

Tunnistuslain 49 §:n 2 momentin mukaan Viestintäviraston muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintokäyttölaissa (586/1996) säädetään. Pykälän 1 momentissa säädetään oikaisun hakemisesta päätökseen, joka koskee 47 §:ssä tarkoitettua Viestintävirastolle maksettavaa maksua.

Tunnistuslain 49 §:n 4 momentin mukaan Viestintävirasto voi päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman. Valitusviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon, kunnes valitus on ratkaistu.

Asian arviointi

Tunnistus- ja luottamuspalvelulain 17 §:n 5 momentin mukaan tunnistusvälineen tarjoaja saa periä oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen lähettäessään tietoa tekemästään ensitunnistamisesta toiselle tunnistusvälineen tarjoajalle, jotta tämä voisi myöntää sähköisen tunnistusvälineen. Momentti tuli voimaan 15.12.2017. Kuten esitöissä todetaan, säännös täydentää 17 §:n 4 momentin mukaista tunnistusvälineiden ketjuttamista koskevaa säännöstä. Säännös koskee lain soveltamisala huomioiden vain tilanteita, joissa vahvalla sähköisellä tunnistusvälineellä luodaan toinen vahva sähköinen tunnistusväline. (HE 83/2017.)

Tunnistuslain 17 §:n uuden 7 momentin mukaan Viestintäviraston tehtävänä on antaa päätös oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen enimmäistasosta. Enimmäistason tulee laskea vuosittain 25 prosenttia siten, että se on aina kuitenkin vähintään 35 senttiä ja enintään viisi euroa. Oikeudenmukainen ja kohtuullinen korvaus perustuu tunnistuslain 17 §:n uuden 6 momentin mukaan Suomessa toimivien tunnistusvälineen tarjoajien perimien ensitunnistamistietojen hintojen mediaaniin. Hallituksen esityksessä säännöstä perustellaan seuraavasti (HE 83/2017):

Tunnistusvälineen tarjoajilla tarkoitettaisiin tunnistus- ja luottamuspalvelulain 10 §:n mukaisesti Viestintävirastoon

ilmoituksen tehneitä palveluntarjoajia. Mediaani laskettaisiin siten, että laskelma sisältäisi vähintään 90 prosenttia tunnistus- ja luottamuspalvelulain 10 §:n mukaisen ilmoituksen tehneistä palveluntarjoajista. Mediaanin laskemisessa huomioitaisiin kaikki yksittäisen palveluntarjoajan perimät ja palveluntarjoajan Viestintävirastolle sen pyynnöstä ilmoittamat hinnat sellaisenaan. Esimerkiksi, jos palveluntarjoaja perii ja ilmoittaa Viestintävirastolle perivänsä kolmea eri hintaa palvelusta, otettaisiin mediaanin laskemisessa huomioon kaikki nämä kolme hintaa sellaisenaan. Mediaani olisi alhaisimmasta korkeimpaan hintaan järjestettyjen hintojen keskimäinen hinta. Jos kerättyjen hintojen määrä on parillinen, mediaanina käytet[ä]isiin kahden keskimäisen hinnan keskiarvoa.

Viestintävirasto on selvittänyt tietopyynnöllä kaikkien Suomessa toimivien vahvojen sähköisten tunnistusvälineiden tarjoajien ensitunnistamisen ketjuttamisesta eli ensitunnistustietojen välittämisestä perimät hinnat. Tietopyynnössä pyydettiin kutakin tunnistusvälineen tarjoajaa ilmoittamaan perimänsä hinnat jokaisen muun tunnistusvälineen tarjoajan tai tunnistusvälineiden tarjoajien yhteenliittymän tarjoaman tunnistuspalvelun osalta, mikäli tunnistuspalvelun käytöstä ensitunnistamisen ketjuttamiseen oli sovittu.¹

Viestintävirasto täsmensi tietopyynnössään, että perityllä hinnalla tarkoitetaan sitä hintaa, jonka tunnistusvälineen tarjoaja perii toiselta tunnistusvälineen tarjoajalta tämän kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti siitä, että ensimmäinen tunnistusvälineen tarjoaja lähettää tunnistustietoa toiselle uuden vahvan sähköisen tunnistusvälineen myöntämistä varten. Tietopyynnössä tunnistusvälineen tarjoajia pyydettiin ilmoittamaan 17.1.2018 eli tietopyynnön lähettämispäivänä voimassa oleva tapahtumakohtainen hinta euroissa ilman arvonlisäveroa ja ilman pyöristyskäyttöä. Hinnat tuli tietopyynnön mukaan ilmoittaa keskimääräisen korvauksen mukaan, jos hinnoittelu perustui johonkin muuhun kuin tapahtumakohtaiseen hinnoitteluun, kuten esimerkiksi tapahtumamäärästä riippumattomaan korvaukseen.

Viestintävirasto pyysi tietopyynnössä tunnistusvälineen tarjoajia ilmoittamaan myös maksamansa hinnat, jotta vastausten oikeellisuudesta voitiin varmistua ja mahdolliset virheet havaita. Vastauksissa havaittiinkin useita ristiriitoja, jotka kuitenkin pystyttiin selvittämään täydennyspyyntöjen avulla. Maksettuja ja perittyjä hintoja vertailemalla on näin varmistettu, että tunnistusvälineen tarjoajien käsitykset niiden välillä perityistä hinnoista ovat yhdenmukaiset.

Vastausten mukaan tunnistusvälineitä myöntävät ensitunnistamisen ketjuttamisen perusteella DNA, Elisa ja Telia. Asiakkaan

¹ Kuten tunnistuspalveluiden luottamusverkoston käytännestänsäädöissä (Viestintäviraston suositus 216/2017 S, k. 4.9) todetaan, sopijapuolet voivat tarjota toisilleen palvelua tunnistusvälineen luomiseen (nk. ketjutettu ensitunnistus). Tällöin sopijapuoli käyttää toisen sopijapuolen myöntämää tunnistusvälinettä uuden tunnistusvälineen antamiseen tunnistusvälineen haltijalle. Sopijapuolet sopivat erikseen ensitunnistamisen toteuttamisesta.

on tällä hetkellä mahdollista ottaa näiden myöntämiä mobiilivarmenteita käyttöön sähköisesti pankkitunnistuksen avulla.

Saatujen vastausten perusteella ilmeni, että osa tunnistusvälineen tarjoajista peri ensitunnistamisen ketjuttamisesta saman hinnan kuin tunnistuspalvelunsa tarjoamista muutoinkin, kun taas osa tunnistusvälineen tarjoajista peri erityisesti määritellyä, korkeampaa hintaa. Tapahtumakohtaisten hintojen lisäksi osa tunnistusvälineen tarjoajista peri erilaisia kiinteitä maksuja. Tällaiset kiinteät maksut tuli huomioida vastauksissa laskemalla yhdelle tunnistustapahtumalle keskimääräinen hinta riittävän pitkältä ajalta, jotta tapahtumamäärien kuukausittainen vaihtelu tulisi huomioiduksi.

Yhdeltä tunnistusvälineen tarjoajalta ei saatu kattavia tietoja keskimääräisistä tapahtumakohtaisista hinnoista, jossa olisi huomioitu kuukausimaksujen vaikutus. Kyseisissä tapauksissa sovellettu kuukausimaksu on euromääräisesti hyvin pieni. Jäljelle jäävillä epätarkkuuksilla ei arvioida olevan vaikutusta vahvistettavaan mediaanihintaan.

Viestintäviraston tietopyynnössä pyydettiin sovittujen hintojen lisäksi taustatietoa ensitunnistamisen ketjuttamista varten määritellyistä hinnastohinnoista, mikäli sellaisia oli eikä vastajalla ollut yhtään toteutunutta sopimusta ensitunnistamisen ketjuttamisesta. Esitöiden ja lain tarkoituksen valossa *perityillä hinnoilla* tarkoitetaan kuitenkin sellaisia toteutuneita hintoja, joiden perusteella käytännössä myönnetään uusia vahvoja sähköisiä tunnistusvälineitä: esitöissä viitataan hintasääntelyn vaihteluvälin tueksi Suomessa toimivilta tunnistusvälineen tarjoajilta lain valmistelun aikana saatuihin tietoihin *toteutuneista* ensitunnistustietojen välittämisen hinnoista. Kun esitöissä lisäksi viitataan tavoitteeseen lähestyä markkinoilla vallitsevaa tehokkainta hintatasoa, ei ole perusteltua huomioida mediaanin laskennassa yksinomaan hinnastossa ilmoitettuja hintoja, joilla ei ole markkinaehtoisesti syntynyt ensitunnistamisen ketjuttamisen mahdollistavia sopimuksia. Viestintävirasto katsoo siten, ettei pelkästään hinnastossa ilmoitettuja hintoja, joista ei ole sovittu minkään osapuolen kanssa, voida huomioida mediaania laskettaessa, sillä tällaisia hintoja ei voida pitää laissa tarkoitettuina tunnistusvälineen tarjoajien periminä hintoina. Sama koskee hintaa, joka ei sisälly hinnastoon mutta jonka tunnistusvälineen tarjoaja on ilmoittanut aikovansa periä siinä tapauksessa, että ensitunnistamisen ketjuttamisesta sovittaisiin.

Viestintävirasto ei ole vastaavasti ottanut huomioon mediaanin laskennassa myöskään tilanteita, joissa voimassa oleva sopimus voisi sinänsä mahdollistaa ensitunnistamisen ketjuttamisen mutta kyseiseen tunnistusvälineeseen perustuen ei kuitenkaan käytännössä myönnetä uusia tunnistusvälineitä. Tätä suuremalla syyllä Viestintävirasto ei ole ottanut huomioon myöskään sellaista hinnastohintaa, johon perustuen toinen tunnistusvälineen tarjoaja voisi ottaa ensitunnistamisen ketjutuksen käyttöön, mutta käyttöönotto vaatisi voimassaolevan sopimuksen täydentämistä. Mikäli tässä kappaleessa mainituissa tilanteissa

sovellettavat hinnat otettaisiin huomioon, ne vaikuttaisivat toisaalta laskevasti ja toisaalta nostavasti mediaaniin; poisjätöjen yhteisvaikutuksena mediaani nousee noin 60 senttiä.

Osuuspankki katsoo lausunnossaan, että laskelmassa on huomioitu keskenään vertailukelvottomia ensitunnistamisen hintoja, sillä toimipaikassa tapahtuva asiakkaan ensitunnistaminen aiheuttaa huomattavasti enemmän kustannuksia kuin asiakkaan sähköinen tunnistaminen. Osuuspankin mukaan huomioon tulisi ottaa ainoastaan sellaisen tunnistusvälineen ketjuttamisesta peritty hinta, joka myönnetään pääosin muuten kuin toisen tunnistusvälineen myöntäjän tekemään ensitunnistamiseen perustuvalla vahvalla sähköisellä tunnistusvälineellä. Viestintävirasto toteaa, että tunnustuslain 17 §:n 6 momentti edellyttää kaikkien perittyjen hintojen huomioimista riippumatta siitä, missä määrin uuden vahvan sähköisen tunnistusvälineen tarjoaja myöntää niitä myös henkilökohtaisen ensitunnistamisen perusteella.

Viestintävirasto ei saanut täydennyspyynnön määräaikaan mennessä yhdeltä tunnistusvälineen tarjoajalta riittäviä tietoja kaikista hinnoista, joita se perii mobiilivarmenteen ketjuttamisesta. Viestintävirasto on tältä osin pystynyt käyttämään mediaanin laskennassa yhden hinnan osalta teleoperaattorilta saatua tietoa maksetuista korvauksista, mutta kaksi hintatietoa on jäänyt pois. Lisäksi mediaanin laskennasta on jätetty pois tapaus, jossa ensitunnistamisen ketjuttamista jo tehdään, mutta lopullinen hinta on vielä neuvottelujen kohteena. Viestintävirasto katsoo, että laskelma antaa oikean kuvan markkinahinnoittelusta näistä poisjätöistä huolimatta, koska esitöiden mukaan on riittävää, että laskelma sisältää vähintään 90 prosenttia tunnistusvälineen tarjoajista.

Yhdessä tapauksessa, jossa tunnistusvälineen tarjoaja on käytännössä voinut laskuttaa sovittua alempaa hintaa syystä, joka ei ole lopullisesti selvinnyt, on Viestintävirasto huomioinut sopimuksen mukaisen, korkeamman hinnan. Ratkaisulla ei kuitenkaan ole vaikutusta mediaaniin.

Liitteessä 1 (salassa pidettävä myös asianosaisiin nähden) on esitetty kaikki hinnat, joita tunnistusvälineen tarjoajat Suomessa perivät tietopyyntöön saatujen vastausten perusteella toiselta tunnistusvälineen tarjoajalta sopimukseen perustuen. Laskelmassa on huomioitu kaikki eri osapuolten välillä sovitut hinnat. Viestintäviraston laskemassa mediaanissa on huomioitu yhdeksäntoista perittyä hintaa. Hinnoissa oli varsin merkittävää hajontaa. Kaikki tunnistusvälineen tarjoajat eivät ole sopineet tunnistusvälineensä käytöstä ensitunnistamisen ketjuttamisessa eivätkä siten ole ilmoittaneet palvelusta sopimuksen perusteella perittäviä hintoja.

Hallituksen esityksen 83/2017 mukaan Viestintäviraston päätöksessä ilmoitettavat enimmäistasot olisi annettava sentin tarkkuudella. Saatujen tietojen perusteella Viestintävirasto toteaa, että Suomessa toimivien tunnistusvälineen tarjoajien perimien ensitunnistamistietojen hintojen mediaani eli suuruusjär-

jestyksessä keskimäinen hinta on 2,51 euroa. Mediaani sijoittuu 7 momentissa tarkoitetun vaihteluvälin sisälle, jolloin se voidaan vahvistaa enimmäistasoksi.

Tunnistustulain 17 §:n 7 momentin mukaan korvauksen enimmäistaso laskee vuosittain 25 prosenttia. Viestintävirasto katsoo, että tämä tarkoittaa, että uusi hinta lasketaan tällä perusteella ensimmäisen vuoden jälkeen aina edellisen vuoden hinnasta. Yllä mainitun mediaanihinnan perusteella laskettu viimeisen kauden hinta ei alita 35 senttiä. Päätös-kohdassa vahvistetaan korvauksen enimmäistasot sääntelyn voimassaoloajalle.

Enimmäistason tulee lain mukaan laskea vuosittain. Laki 816/2018 on voimassa viisi vuotta 15.12.2017 lukien, joten Viestintävirasto katsoo, että hinnan tulee jatkossa muuttua vuosittain aina 15.12. Koska tämä päätös ei tule voimaan samanaikaisesti viisi vuotta voimassa olevan lain kanssa vaan sen jälkeen, ei ensimmäinen enimmäistaso ole voimassa vuotta päätöksen voimaantulosta vaan 14.12.2018 saakka. Tämän jälkeen kukin enimmäistaso on voimassa 12 kuukautta kerrallaan.

Osuuspankki ja Nordea Bank toteavat lausunnoissaan, että laskutusjärjestelmien toiminnan vuoksi hinnan tulisi muuttua vuodenvaiheessa. Viestintävirasto toteaa, että enimmäishinnan vuosittaisen muutoksen ajankohta määräytyy suoraan lain nojalla, eikä Viestintävirasto voi määrätä siitä toisin. Uuden alemman enimmäishinnan soveltaminen on luonnollisesti mahdollista jo joulukuun alusta, jos se on järjestelmien toiminnan vuoksi tarpeen.

Päätöksen voimassaolo

Ensitunnistamisen ketjuttamisesta perittävän hinnan enimmäistason tulee tulla voimaan niin pian kuin mahdollista. Uusien säännösten esitöissä on korostettu tarkoitusta saada laki voimaan mahdollisimman pian (HE 83/2018). Tunnistusvälineen tarjoajille on kuitenkin varattava kohtuullinen aika huomioida uusi enimmäishinta laskutusjärjestelmissään.

Danske Bank katsoo lausunnossaan, että sopimusten ja hinnoittelumallien muuttamisen takia siirtymäajan tulisi olla kuusi viikkoa, jotta se kohtuullinen. Viestintävirasto toteaa, että enimmäishinnan noudattamisen edellytyksenä ei sinänsä ole, että sitä korkeamman hinnan määräävää sopimusta olisi ensin muutettava vastaavasti. Kohtuullisen siirtymäajan osalta on huomioitava, että enimmäishinnan sovellettavaksi tulemiseen on ollut mahdollista varautua jo lain antamisesta lähtien niin, että ainoastaan tarkka enimmäishinta on jäänyt riippumaan Viestintäviraston päätöksestä. Lisäksi toimijoita on kuultu tämän päätöksen luonnoksesta ja enimmäistason arvioidusta voimaantulon ajankohdasta. Näillä perusteilla jopa melko lyhyttä kahden viikon siirtymäaikaa voitaisiin pitää kohtuullisena.

Osuuspankin ja Nordea Bankin lausunnoista kuitenkin ilmenee, että enimmäishinnan ei tulisi tulla voimaan tai muuttua kesken kuukauden laskutusjärjestelmistä johtuvista syistä. Viestintävi-

rasto katsoo, että siirtymäaika toukokuun alkuun olisi liian lyhyt päätöksen antamisen ajankohdasta johtuen, joten päätöksen tulee tulla voimaan kesäkuussa.

Viestintävirasto määrää näillä perusteilla, että tämä päätös tulee voimaan 1.6.2018. Viestintävirasto katsoo, että päätös tulee määrätä noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta, jotta mahdolliset valitukset eivät viivästyttäisi enimmäistason soveltamista.

Uusien säännösten esitöiden mukaan "Viestintäviraston päätöksen, jolla asetettaisiin markkinahintojen mediaani ja siihen perustuva vuosittain 25 prosenttia laskeva enimmäishinta, olisi tarkoitus olla voimassa lain voimassaoloajan." Koska laki on määräaikainen, tämä päätös on voimassa niin kauan kuin laki 816/2018 on voimassa eli 14.12.2022 saakka.

Elisa esittää lausunnossaan, että Viestintävirasto velvoittaisi tunnistusvälineiden tarjoajat raportoimaan Viestintävirastolle ensitunnistamisen sopimustilanteesta siirtymäajan loppuessa. Viestintävirasto ei näe kuitenkaan tällä hetkellä riittävää syytä lisätä tällä tavoin kaikkien tunnistusvälineiden tarjoajien hallinnollista taakkaa. Viestintävirasto puuttuu sen sijaan toimenpidepyyntöjen perusteella tapauksiin, joissa enimmäishintaa ei ole noudatettu.

Sovelletut lainkohdat

Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista (617/2009) 17 § 5–7 mom., 42 a § 1 mom., 49 § 2 ja 4 mom.

Päätöksen voimaantulo

Päätös on voimassa 1.6.2018 lukien. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Lain 6 §:n mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Salassapito

Liite 1 on yleisöltä salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki, 621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla tunnistusvälineen tarjoajien liikesalaisuuksien suojaamiseksi. Erittäin tärkeän yksityisen edun suojelemiseksi liitetä ei voida antaa edes toisille tunnistusvälineen tarjoajille siinäkään tapauksessa, että ne katsotaan tämän asian asianosaisiksi (julkisuuslaki 11 § 2 mom. 1 kohta).

Päätöstä koskevat tiedustelut

Lisätietoja tästä päätöksestä antavat lakimies Marko Priiki (0295 390 596) ja päällikkö Jukka-Pekka Juutinen (0295 390 523). Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@viestintavirasto.fi.

Kirsi Karlamaa
Pääjohtaja

Marko Priiki
Lakimies

Liitteet

1. Enimmäishinnan määrittäminen (salassa pidettävä julkisuuslain 24.1 §:n 20 kohdan nojalla)
2. Valitusosoitus

Tiedoksi

Luottamusverkoston yhteistoimintaryhmä
eIDAS-työryhmä
Liikenne- ja viestintäministeriö
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Valtiovarainministeriö